

ภูมิหลังของการวิจัย

ความเจริญก้าวหน้าของบ้านเมืองขึ้นอยู่กับการศึกษาของคนในชาติ เป็นสำคัญ ประเทศที่ประชากรมีระดับการศึกษาต่ำ แม้จะมีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์เพียงใดก็ตาม รายได้ประชากรในชาติก็จะต่ำไปควบ ทั้งนี้เพราะ ชนกำลังคนที่จะนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพ ฐานะความเป็นอยู่ของชนในชาติก็ย่อมจะดีไม่ได้ แต่ถาประเทศใดมีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ และมีประชากรที่มีระดับการศึกษาต่ำแล้ว ประเทศนั้นก็ย่อมจะยังมีความเจริญรุ่งเรืองขึ้นอย่างไม่มีปัญหา เมื่อการศึกษามีความสำคัญต่อชาติบ้านเมือง คือ ช่วยเตรียมและสร้างคนดีบ้านเมือง ตลอดจนกำลังคนมาแล้ว เราจึงต้องศึกษาสถานการณ์ของสังคม ทั้งในอดีตและปัจจุบัน โดยพิจารณาความบกพร่องในการจัดการศึกษาของเราทั้งในอดีตและปัจจุบัน เพื่อนำข้อมูลข้อเท็จจริง มาใช้ประโยชน์ในการวางแผนทางปรับปรุง แก้ไข และวางรากฐานการศึกษาให้ถูกต้องและเหมาะสม

การศึกษาจะมีคุณภาพดี และบังเกิดผลตามแนวทางที่วางไว้ ก็ต้องอาศัย "ครู" เป็นกำลังสำคัญ ควบคู่กันจึงต้องมีการเตรียม "ครู" และสร้าง "ครู" ที่มีคุณภาพสูง คือ มีความรู้ ความสามารถ มีคุณลักษณะและจิตใจสูง มีความเสียสละ และเหมาะสมที่จะช่วยอบรมให้เป็นพลเมืองดี ตามที่ประเทศต้องการ จึงกล่าวได้ว่า การมุ่งเตรียมและสร้างครูที่มีคุณภาพสูง และมีปริมาณเพียงพอ จึงเป็นการวางพื้นฐาน เพื่อความเจริญก้าวหน้าของ

บ้านเมือง¹ ซึ่งสถาบันที่มีหน้าที่ดังกล่าวก็คือ โรงเรียนฝึกหัดครู และวิทยาลัยครู นั้นเอง
 ทั้งนี้ จึงขอลาดึงประวัติ และวิวัฒนาการของการฝึกหัดครูของไทย พอเป็นภูมิหลังของ
 การวิจัยเรื่อง "การบริหารการศึกษาของวิทยาลัยครู" คือ

โรงเรียนฝึกหัดครูของไทย เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. 2435 ซึ่งขณะนั้นการ
 จัดการฝึกหัดครู เป็นหน้าที่ของกรมศึกษาธิการ โรงเรียนฝึกหัดครูแห่งแรกตั้งขึ้นที่บริเวณ
 โรงเรียนเล็ก สพานคำ พระนคร เรียกว่า "โรงเรียนฝึกหัดครูฝึกอาจารย์" สอนระคับ
 ประโยคครูประถม ต่อมาเมื่อมีนักเรียนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จึงย้ายมาอยู่ที่วัดถนนนฤมิตร วัดเทพ-
 ศิริรินทร์ราชวาส เรียกว่า "โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์เทพศิรินทร์"² ต่อมาในปี 2446 ได้
 ขยายหลักสูตรการฝึกหัดครูให้สูงขึ้นถึงชั้นฝึกหัดครูมัธยม โดยรับนักเรียนที่สอบไล่ได้ประ-
 กาศนิยมบัตรอาจารย์ประถม เข้าฝึกหัดเป็นอาจารย์มัธยมต่อไป³

พ.ศ. 2449 ได้รวมโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์เทพศิรินทร์ กับโรงเรียนฝึกหัดครู
 ตะวันตก จัดเป็นโรงเรียนประจำ เรียกว่า "โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ฝั่งตะวันตก"

พ.ศ. 2471 กระทรวงธรรมการมอบหน้าที่การฝึกหัดครูให้ฟ้าลงกรมมหาวิทยาลัย
 สืบ เป็นผู้จัดและได้เปิดแผนกฝึกหัดครูมัธยมขึ้นในคณะอักษรศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์

¹ นายบุญถิ่น อัตถากร และ ดร.รัตนา คัมภุญต์เล็ก, การเตรียมครู (พระนคร :
 โรงพิมพ์ศรีสมร, 2513), หน้า 1 - 4.

² การฝึกหัดครู, กรม, เรื่องนารูของกรมฝึกหัดครู (พระนคร : โรงพิมพ์ศรีสมร
 พระสุเมธ, 2513) หน้า 1.

³ คณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปีของประเทศ, ประเทศไทย
 (พระนคร : โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, 2503), หน้า 455.

พ.ศ. 2483 โอนการฝึกหัดครู ไปสังกัดกรมสามัญศึกษา และตั้ง เป็นกองฝึกหัดครูชั้น มีหน้าที่ผลิตครูให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ พ.ศ. 2484 ตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูมัธยมแบบสหศึกษาที่โรงเรียนฝึกหัดครูวิทยาลัยการณ พ.ศ. 2485 เปิดแผนกฝึกหัดครูมูลเพิ่มขึ้นที่โรงเรียนฝึกหัดครูในสวนภูมิภาคบางจังหวัด⁴

พ.ศ. 2490 เปิดแผนกฝึกหัดครูการเรือนและฝึกหัดครูอนุปาล ชั้นที่โรงเรียนการเรือนพระนคร และเปิดแผนกฝึกหัดครูมัธยมชั้นที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภูเขาทอง และเปิดฝึกหัดครูมัธยมการช่าง ชั้นที่โรงเรียนเพาะช่าง

พ.ศ. 2492 ตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ชั้นที่ถนนประสานมิตร และยังได้เปิดโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นอีกหลายแห่ง ทั้งในส่วนกลางและสวนภูมิภาค และในปี พ.ศ. 2497 ได้จัดตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษา ที่ถนนประสานมิตร เพื่อช่วยส่งเสริมวิทยฐานะครู และเจ้าหน้าที่ให้สูงขึ้นถึงระดับปริญญา

พ.ศ. 2496 เนื่องจาก ได้จัดตั้งวิทยาลัยเทคนิคขึ้น จึงได้โอนการฝึกหัดครูมัธยมศึกษาอาชีวศึกษาทุกแผนกไปให้วิทยาลัยเทคนิคเป็นผู้จัด คงเหลือแต่โรงเรียนฝึกหัดครูอาชีวศึกษา และโรงเรียนฝึกหัดครูสตรีอาชีวศึกษา ระดับฝึกหัดครูประถมประเภทเดียว อยู่ในสังกัดกรมการฝึกหัดครู

ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2435 - 2495 นี้ โรงเรียนฝึกหัดครูต่าง ๆ ได้เกิดขึ้นทั้งในส่วนกลางและสวนภูมิภาค ในส่วนกลางนั้นเป็นการฝึกหัดครูชั้นสูง ประกอบด้วย

⁴ บารุง กลัศจรรย์, "ประวัติศาสตร์การฝึกหัดครูของประเทศไทย", วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2516.

ควยการสร้างครูประถม และครูมัธยม ในส่วนภูมิภาคนี้ เป็นโรงเรียนฝึกหัดครู เล็ก ๆ สอนระดับคำ ผลิตครูระดับประถม (ประถม 4 + 3 ปี) ครูประกาศนียบัตรจังหวัด ครู ว. (ม.3 หรือ ป.7+2 ปี) เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งหลักสูตรเหล่านี้ได้เลิกสอนมากจนตั้งกรม

พ.ศ. 2497 มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ฉบับ พ.ศ. 2497 ซึ่งให้ไว้ ณ วันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2497 ประกาศเป็นพระราชกิจจานุเบกษา ฉบับ วันที่ 28 กันยายน 2497 มีผลบังคับใช้เป็นการฝึกหัดครู ในวันที่ 29 กันยายน 2497 ทั้งนี้ การตั้งกรมการฝึกหัดครูนี้ เพื่อที่จะรวมการฝึกหัดครูที่จัดขึ้นในกรมอื่น ๆ เช่น กรม อาชีวศึกษา กรมพลศึกษา กรมมหาวิทยาลัย เขาคอยกัน เพื่อเป็นการประหยัด และมีประ-
สิทธิภาพที่จะปรับปรุงครูใหม่ประสิทธิภาพสูงขึ้น โดยยกฐานะกองการฝึกหัดครูเป็น กรมการ ฝึกหัดครู ได้ปรับปรุงการฝึกหัดครูให้ก้าวหน้าขึ้นหลายประการ คือ ยกเลิกระบบฝึกหัดครู เดิม มาใช้ระบบการฝึกหัดครูแบบ 2-2-2 คือ ระดับ ป.กศ. 2 ปี ป.กศ.สูง 2 ปี และระดับปริญญาตรีอีก 2 ปี⁵

จะเห็นได้ว่า การฝึกหัดครูในระยะก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 การฝึกหัดครูของ ไทยก้าวหน้าพัฒนาอย่างช้า ๆ แต่ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 การฝึกหัดครูของไทยก้าว หน้าขึ้นเป็นอันมาก โดยเฉพาะหลังจาก พ.ศ. 2497 ซึ่งได้ตั้งกรมฝึกหัดครูแล้ว ได้มีการ ปรับปรุงและยกฐานะวิทยาลัยครูให้สูงขึ้น โดยที่ในปัจจุบันกรมการฝึกหัดครูได้ยกฐานะสถา-
บันฝึกหัดครูเป็นวิทยาลัยครูทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค รวม 35 แห่ง และในจำนวน นี้ได้เปิดการสอนในระดับปริญญาตรี 17 แห่ง และจะอนุมัติให้เปิดการสอนในระดับปริญญา
อีก เมื่อวิทยาลัยใดมีความพร้อมสามารถที่จะเปิดได้

⁵ การฝึกหัดครู, กรม, ประวัติกรมและวิทยาลัยครู (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุ-
สภา, 2517) หน้า 4 - 5.

แต่อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าจะมีการพัฒนาและมีการพยายามที่จะปรับปรุงการบริหารการศึกษาของสถาบันการฝึกหัดครูอยู่เรื่อย ๆ ก็ตาม แต่ก็ยังพบว่า ใคมีปัญหาคาง ๆ เกิดขึ้น ซึ่งมักจะพบเห็นจากผลงานวิจัย การสัมมนา และเอกสารต่าง ๆ ซึ่งสรุปพอเป็นตัวอย่างได้ คือ

1. ทางด้านการบริหารงานวิชาการ มีหลายประการ คือ

1.1 โครงการต่าง ๆ ของกรมการฝึกหัดครูมีมากมาย แต่ประสิทธิภาพในการดำเนินการให้โครงการเหล่านั้นสำเร็จไม่เพียงพอ เช่น โครงการฝึกหัดครูชนบท ครูที่จบจากโครงการเหล่านี้ไม่สามารถประยุกต์หลักสูตรให้เข้ากับความต้องการของท้องถิ่นได้ และหลักสูตรที่กำหนดไว้ก็ไม่ตรงกับความต้องการของท้องถิ่น⁶

1.2 แบบเรียนในสถานศึกษาของวิทยาลัยครูยังขาดแคลน แบบเรียนแต่ละรายวิชา อาจารย์ผู้สอนทำขึ้นเองในลักษณะ เอกสารประกอบการเรียน ไม่มีตำราที่เป็นมาตรฐาน อีกทั้งหนังสือก็มีหนังสือน้อย ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ทำให้การเรียนการสอนไม่สมบูรณ์ เนื่องจากการขาดแบบเรียน?

1.3 จากการสัมมนาเรื่องการฝึกหัดครูในประเทศไทย ระหว่างวันที่ 23-24 สิงหาคม 2515 ณ โรงแรมสมิทธา จังหวัดสงขลา ได้สรุปปัญหาการศึกษาของวิทยาลัยครูไว้ว่า

1.3.1 ขาดผู้วิจัยที่มีความรู้ความสามารถที่จะดำเนินงานวิจัยได้อย่างถูกต้อง

⁶ กรมการฝึกหัดครู, เอกสารประกอบการสัมมนาผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ พ.ศ. 2516, (เอกสารอัครสำเนา), หน้า 51.

กรมการฝึกหัดครู, สถิติการศึกษา ปีการศึกษา 2516 (พระนคร : ครูสภา, 2517), หน้า 83 - 84.

1.3.2 ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในกระทรวงศึกษาธิการ และนอกกระทรวงศึกษาธิการ

1.3.3 ผลงานการวิจัยที่ได้นำมาแล้ว ยังไม่เป็นที่แพร่หลาย และนำมาใช้ประโยชน์เท่าที่ควร

2. คานธุกรรมการ และการเงิน

Herbert Smith และคณะ สรุปสภาพปัญหาของการฝึกหัดครูว่า การจัดการฝึกหัดครูของสถาบันต่าง ๆ เป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพและไม่เหมาะสม เนื่องจากขาดเครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์การสอน กำลังคน และงบประมาณ ไม่มีความคล่องตัวในการใช้จ่ายเงินที่มีอยู่ อันเนื่องจากระเบียบการจ่ายเงินบำรุงการศึกษา ทำให้วิทยาลัยครูไม่มีความคล่องตัว ในการนำเงินมาใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา⁸

3. คานบุคคลากร

จากการวิจัยของ ประศักดิ์ นียากร⁹ พบว่า สิ่งที่อาจารย์ไม่พึงพอใจเป็นอันมาก คือ การแบ่งแยกกันภายในของสถานศึกษาซึ่งมีอยู่ทั่วไป นอกจากนี้ยังพบว่า คณะอาจารย์มีความรู้สึกมั่นคงในการทำงานอยู่ในระดับกลางทุกเรื่อง มีอยู่ 2 เรื่อง ที่ค่อนข้างต่ำ คือ เรื่อง การแสดงความคิดเห็นตามหลักวิชาการใดเต็มที่ โดยปราศจากการเพ่งเล็ง และการไต่ถามขอมอบหมายงานพิเศษตามสวนสัจที่ เหมาะสม

⁸ Herbert A. Smith และคณะ, "Teacher Education in Thailand : Problems and Prospects" เรื่องเดียวกัน, หน้า ก. 38.

⁹ ประศักดิ์ นียากร, "สภาพความพึงพอใจในงานของอาจารย์วิทยาลัยครู" วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2513, หน้า 69 - 70. (อัครสาเนา).

4. ด้านกิจการนักศึกษา มีปัญหาที่สำคัญอยู่หลายประการ¹⁰ คือ

4.1 ปัญหาเกี่ยวกับครูที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาเอง อาจสร้างปัญหาให้เด็กกิจกรรมนักเรียนได้ อาจารย์ที่ปรึกษาแบ่งเป็น 3 พวก คือ

- ก. อาจารย์ที่เห็นความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษา จึงให้ความร่วมมือสนับสนุนด้วยดี
- ข. อาจารย์ที่ไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษา จึงไม่ให้ความร่วมมือแก่โรงเรียน
- ค. อาจารย์ที่อยากจะร่วมมือกับวิทยาลัยในการจัดกิจกรรม แต่ขาดความรู้ วิชาทักษะ และอุปกรณ์

4.2 ปัญหาเกี่ยวกับความต้องการของนักศึกษาที่ไม่สมเหตุผล ซึ่งส่วนมากก็เกี่ยวกับเรื่องกีฬา เช่น ต้องการชนะเลิศฟุตบอล เป็นต้น

4.3 ปัญหาเกี่ยวกับระเบียบขอมงคับ กิจกรรมบางอย่างที่นักศึกษาต้องการจัดขึ้น บางครั้งไปขัดกับระเบียบขอมงคับของวิทยาลัย เช่น การจัดงานลีลาศ หรือ การฉายภาพยนตร์ เก็บเงินบำรุงชุมนุม เป็นต้น

5. งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ขณะนี้วิทยาลัยต่าง ๆ ได้ให้ความสำคัญในงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน อยู่ในเกณฑ์น้อย ซึ่งตามแนวปฏิรูปการศึกษามีแนวโน้มที่จะให้วิทยาลัยครูต่าง ๆ เป็นศูนย์กลางทางวิชาการของท้องถิ่น ฉะนั้น จึงน่าสนใจที่จะศึกษาการดำเนินการบริหารการศึกษา

¹⁰ สวัสดิ์ ปันประถม, "ช้อคิดและปัญหาในการจัดกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนหรือวิทยาลัยครู" หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป (พระนคร : โรงพิมพ์บรรหาร, 2505), หน้า 179 - 180.

ในด้านความสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อที่จะได้นำข้อมูลมาปรับปรุงการบริหารทางด้านความสัมพันธ์กับชุมชนต่อไป

จากผลงานวิจัย หรือบทความต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว ก็พอจะเป็นตัวอย่างที่จะชี้ให้เห็นว่า มีปัญหาหลายด้านหลายประการที่สำคัญ ๆ เกิดขึ้นในวิทยาลัยครูอย่างมากมาย นอกจากนั้น ชีระ สุมิตร ไกลกลางไว้ในหนังสือ "การฝึกหัดครู ปัญหา และโอกาส" ซึ่งมีข้อความที่น่าสนใจว่า การบริหารการศึกษาของวิทยาลัยครู ในปัจจุบันนี้ดูเหมือนจะมีการเปลี่ยนแปลง เลื่อนขอยจากโครงสร้างที่ดำเนินอยู่ เมื่อ 20 ปี ที่ผ่านมมา หรือมิฉะนั้นก็อาจกล่าวได้ว่า ไม่เคยมีการเปลี่ยนแปลง เลย วิชาการที่จะต้องศึกษาทั่ว ๆ ไป จะรวมเนื้อหา และธรรมชาติกว้าง ๆ ซึ่งมักจะเป็นเรื่องวัฒนธรรม และอารยธรรมตะวันตก วิชาภาษาที่เกี่ยวกับวิชาชีพต่าง ๆ (การพัฒนาเด็ก วิธีการสอน และประมวลหลักสูตร) วิชาการสัมพันธ์ต่าง ๆ ประสบการณ์ภาคปฏิบัติ และบางทีโอกาสที่เลือกเรียนวิชาอื่น ๆ อยู่ในขอบเขตที่จำกัด หรือไม่ก็ไม่มีวิชาให้เลือกเลย ผลที่ปรากฏก็คือ เรื่อง การฝึกหัดครูขาดการพัฒนาที่สอดคล้องกับสังคมเทคโนโลยีสมัยใหม่ ขาดความสำคัญกับระดับพื้นฐานทางสังคม และขาดการสนับสนุนในการริเริ่มสร้างสรรคใหม่ ๆ ในวิชาชีพ¹¹

ดังนั้น การที่วิทยาลัยครูต่าง ๆ จะมีการพัฒนาการสอนถึงระดับปริญญา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาดังสภาพการบริหารการศึกษาในวิทยาลัยครูในภาคกลาง เพื่อที่จะได้นำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

¹¹ ชีระ สุมิตร, การฝึกหัดครู ปัญหา และโอกาส (พระนคร : สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2518), หน้า 206 - 207.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษางานบริหารการศึกษาทั้ง 5 ประเภท คือ งานวิชาการ งานบริหาร บุคคลากร งานกิจกรรมนักศึกษา งานธุรการและการเงิน และงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนของวิทยาลัยครูในภาคกลาง
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และนักวิชาการในงานทั้ง 5 ประเภท ดังกล่าวข้างตน
3. เพื่อศึกษาถึงปัญหาในการบริหารการศึกษาในงานทั้ง 5 ประเภท ของวิทยาลัยครูในภาคกลาง
4. เพื่อศึกษาโครงสร้างของการบริหารงานการศึกษาในวิทยาลัยครูในภาคกลาง

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยคาดว่า ผลของการวิจัยที่ได้ จะเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารการศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารวิทยาลัยครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหาร การบริหารการศึกษา และปัญหาในการบริหารวิทยาลัยครูในภาคกลาง ซึ่งผลการวิจัยนี้จะ เป็นข้อมูลในการที่จะนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารการศึกษาในวิทยาลัยครูให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับเฉพาะงานบริหารการศึกษาในระดับวิทยาลัยครูในภาคกลาง เท่านั้น
2. คำว่า "วิทยาลัยครูในภาคกลาง" หมายถึง วิทยาลัยครูต่าง ๆ ซึ่งตั้งอยู่ใน

ภาคกลางของประเทศไทยตามหลักภูมิศาสตร์ (ยกเว้น กรุงเทพมหานคร) ซึ่งมี 8 แห่ง คือ วิทยาลัยครูนครปฐม วิทยาลัยครูนครสวรรค์ วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง วิทยาลัยครู-เทพสตรี วิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา วิทยาลัยครูจันทบุรี วิทยาลัยครู-อยุธยา ยกเว้น วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยครู เพราะไซ เป็นที่ทดลองแบบทดสอบ

3. คำว่า "งานบริหารการศึกษา" หมายถึง งานหลักในการบริหารการศึกษา 5 ประเภท เท่านั้น คือ งานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน งานวิชาการ งานบุคคล งานกิจการนักเรียน งานธุรการ การเงิน บริการ และอื่น ๆ ในประเภทเดียวกัน

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารการศึกษารองวิทยาลัยครูบริหารงานการศึกษาทั้ง 5 ประเภท คือ การบริหารวิชาการ การบริหารบุคคลากร การบริหารกิจกรรมนักศึกษา การบริหารธุรการ และการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน
2. ความคิดเห็นของผู้บริหาร และนักวิชาการในการบริหารการศึกษาทั้ง 5 ประเภท ไม่แตกต่างกัน
3. การบริหารการศึกษารองวิทยาลัยครูในภาคกลาง มีปัญหาในการบริหารทั้ง 5 ประเภท
4. โครงสร้างการบริหารของวิทยาลัยครูในภาคกลาง เป็นแบบการบังคับบัญชาสายเดียว

ผลที่คาดว่าจะได้จากการวิจัย

ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ คาดว่าจะส่งผลให้เกิดความรู้ ความเข้าใจงานบริหาร การศึกษารายในวิทยาลัยศรภาคกลาง ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. เข้าใจถึงงานบริหารการศึกษาภายในวิทยาลัยศรภาคกลาง
2. เข้าใจถึงปัญหาทางด้านการบริหารการศึกษาภายในวิทยาลัยศรภาคกลาง
3. ทำให้เราเข้าใจถึงโครงสร้างการบริหารการศึกษาในวิทยาลัยศร

คำนิยามต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย

เนื่องจาก ในการวิจัยนี้มีคำบางคำ ซึ่งมีความหมายแตกต่างจากคำที่ใช้กันโดยทั่วไป ผู้วิจัยจึงขอให้ความหมายของคำบางคำที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

โครงสร้างระบบบริหารการศึกษา หมายถึง การจัดแบ่งสายการดำเนินงาน การกำหนดตำแหน่งหน้าที่ และขอบเขตของงานภายในวิทยาลัยศร ทั้งที่เป็นไปตามกฎหมาย และที่ผู้อำนวยการวิทยาลัย จัดดำเนินการเอง เพื่อความสะดวกในการบริหารงาน

วิทยาลัยศรในภาคกลาง หมายถึง วิทยาลัยศรที่ตั้งอยู่ในภาคกลาง ตามหลัก ภูมิศาสตร์ (เวเนกรุง เทพมหานคร) ซึ่งมี 8 แห่ง คือ วิทยาลัยศรเพชรบุรี วิทยาลัยศรเทพ- สตรี วิทยาลัยศรนครปฐม วิทยาลัยศรหมานจอมบึง วิทยาลัยศรฉะเชิงเทรา วิทยาลัยศร จันทบุรี วิทยาลัยศรนครสวรรค์ วิทยาลัยศรอุทัยธานี เวเน วิทยาลัยศรเพชรบุรีวิทยาลัยศร นคร จันทบุรี วิทยาลัยศรนครสวรรค์ วิทยาลัยศรอุทัยธานี เนื่องจาก ได้ใช้เป็นที่ทดลองตอบแบบสอบถาม (Try Out) แล้ว

งานบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินการจัดการศึกษาในวิทยาลัย ตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ไนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกศึกษาเฉพาะ งานบริหารการศึกษา 5 ด้าน คือ

1. งานบริหาร การศึกษาในค่านวิชา การ
2. งานบริหาร การศึกษาในค่านการ บริหาร บัคค ลากร
3. งานบริหาร การศึกษาในค่าน กิจกร มนั กศึ กษา
4. งานบริหาร การศึกษาในค่าน งาน รุ กการ และ การ เจริ น
5. งานบริหาร การศึกษาในค่าน ความ สัม พัน ธ์ กั บ ชุ ม ชน

1. งานบริหารวิชา การ

หมายถึง การค่านงานค่านวิชา การ เกี่ยว กั บ หลั กสู ตร ประ มวล การ สอน โคร ง- การ สอน คู่มือ ครู แบบ เรื ยน การ ใ ช่ อุป กรณ์ การ สอน การ วั ด ผล การ สอน ตลอดจน การ จัด กิจกร มทาง วิชา การ ต่าง ๆ ทั้ง ภาย ใน และ ภาย นอก โห้ แก่ อาจารย์ และ นั กศึ กษา

2. การ บริหาร บั คค ลากร

หมายถึง การค่านงานในค่านบัคค ลากร ไค่ แก่ การ คัด เลื กสู ตร หา บั คค ล เชา ว่าง งาน การ นิ เติ ส กอน ฎิ บั ดิ ง งาน การ มอบ หมาย งาน ก่าน ค่าน ว่าง งาน ที่ การ พื ช น า บารุ ง รั กษา แดง ตั้ง การ พื ช น า โทษ ทาง วินัย ตลอดจน การ โห้ พน ออกจาก งาน ไป

3. งาน บริหาร กิจกร มนั กศึ กษา

หมายถึง การ บริหาร และ นิ เติ ส บรรดา กิจกร มต่าง ๆ ที่ เกี่ยว ข้อง กั บ นั กศึ กษา ใน ส่วน ที่ ไม่ เกี่ยว กั บ การ เรื ยน การ สอน ใน หอง เรื ยน ไค่ แก่ การ รับ เชา เรื ยน การ ลง ทะ เปี ย น การ จัด ส่ว สั ดิ การ และ ส่ง เสริม โห้ มี กิจกร มนอก หลั กสู ตร

4. งาน บริหาร รุ กการ เจริ น และ บริการ

หมายถึง งาน ส่วน ก่ง งาน และ งาน บริหาร ทุ กประ เภท ไค่ แก่ งาน ค่าน สาร บร ทน คิ ตค อ แะ แพ ร เอกสาร ทั้ง ภาย ใน และ ภาย นอก ว่าง งาน การ เก็ บ เอกสาร ราช การ การ จัด สรร งบ ประ มาณ ที่ โค มา เพื อมา ใ ช่ ใน การ จัด การ ศึ กษา ไค่ แก่ การ ก่อ สร าง อาคาร เรื ยน

การวิจัย วัสดุครุภัณฑ์ ตลอดจนบริการ และสวัสดิการต่าง ๆ ที่วิทยาลัยให้แก่อาจารย์ และนักศึกษา

5. งานบริหารในความสัมพันธ์กับชุมชน

หมายถึง กระบวนการในการดำเนินการทุกประเภทในด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาลัยกับชุมชน ให้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เพื่อให้วิทยาลัยมีโอกาสสนองความต้องการที่แท้จริงของชุมชน และเปิดโอกาสให้บุคคลากร และประชาชนภายนอกได้เข้ามามีส่วนในการแสดงความคิดเห็น และได้มีโอกาสสนับสนุน ฝึกอบรมกิจการและกิจกรรมต่าง ๆ ของวิทยาลัยตามสมควร

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่ควบคุมดูแลสถานศึกษา และการบริหารวิทยาลัยครู ซึ่งได้แบ่งกลุ่มผู้บริหารออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ผู้อำนวยการวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้บริหารในด้านบุคคล วิชาการ วิชาการ กิจกรรมนักศึกษา และความสัมพันธ์กับชุมชน

อาจารย์ฝ่ายวิชาการ หมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่สอนในวิทยาลัย ซึ่งได้บรรจุเป็นข้าราชการประจำ และทำการสอนมาแล้วตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป

วุฒิทางอาชีพ หมายถึง วุฒิที่ใช้ในการประกอบอาชีพ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. วุฒิกำว่าปริญญาตรี ได้แก่ วุฒิ อ.ก.ศ., ป.ช., พ.ม., ป.กศ., พ.ก.ศ., หรือวุฒิที่เทียบเท่าตั้งแต่อนุปริญญาขึ้นมา
2. วุฒิปริญญาตรี ได้แก่ วุฒิ กศ.บ., ค.บ., วท.บ., ศศ.บ. หรือวุฒิอื่นที่เทียบเท่าปริญญาตรี
3. วุฒิส่งกว่าปริญญาตรี ได้แก่ วุฒิ กศ.ม., ค.ม., วท.ม. หรือวุฒิอื่น ๆ ที่เทียบเท่าส่งกว่าปริญญาตรี

วิธีดำเนินการวิจัยหรือแผนการวิจัย

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาหาข้อมูลจากประชากร 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารจำนวน 48 คน และกลุ่มนักวิชาการ จำนวน 321 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 369 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งสร้างขึ้นจากการศึกษา ค้นคว้า ตำรา เอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและนักวิชาการ ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 2 ชุด ๆ ละ 50 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล วิจัยไถ่เอาไปส่ง และขอรับกลับด้วยตนเอง การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อได้ข้อมูลมาเรียบร้อยแล้ว ไถ่เอามาวิเคราะห์โดยวิธี สถิติ คือ หากการอยละของแต่ละค่าตอบ หากค่าเฉลี่ยรายข้อ และรายหมวด หา P (Rho) เพื่อหาความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างลำดับที่ และทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหาร และนักวิชาการ ในการบริหารการศึกษาทั้ง 5 ประเภท โดยใช้ T - Test

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลำดับชั้นการเสนอขอมูล

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประโยชน์ที่ใคร่รับการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ผลที่คาดว่าจะได้จากการศึกษา คำนียามต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย ใครายงานไว้ใน บทที่ 1 บทที่ 2 จะกล่าวถึงผลงานด้านการเขียนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 เรื่อง คือ บทบาทและหน้าที่งานบริหารการศึกษาของวิทยาลัยครู งานบริหารการศึกษา คานวิชาการ งานบริหารการศึกษาคานบุคคลากร งานบริหารการศึกษาคานกิจกรรมนักศึกษา งานบริหารการศึกษาคานงานธุรการ และงานบริหารการศึกษาคานความสัมพันธ์กับชุมชน บทที่ 3 กล่าวถึง วิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ลักษณะเครื่องมือ การสร้างและการทดสอบแบบสอบถาม การจัดทำแบบสอบถามจริง วิธีรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และการเสนอขอมูล บทที่ 4 กล่าวถึง ผลการวิเคราะห์ขอมูล บทที่ 5 เป็นการสรุปผลการวิจัย ขอเสนอแนะส่วนรายละเอียดของแบบสอบถาม จะเสนอไว้ในภาคผนวก

005693

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย